

ปัญหาการควบคุมผู้อพยพและผลกระทบท่อประเทศไทย:
ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคาย

นายสมปอง สงวนวัชกุล

005233

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๔

PROBLEMS OF CONTROLLING DISPLACED PERSONS AND REPERCUSSIONS ON THAILAND:

A STUDY OF NONG KHAI DISPLACED PERSON'S CAMP

Mr. Sompong Sanguanvichaikul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการควบคุมผู้อพยพและผลกระทบต่อประเทศไทย :
ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคาย

โดย

นายสมปอง สงวนวิชัยกุล

ภาควิชา

ปกครอง

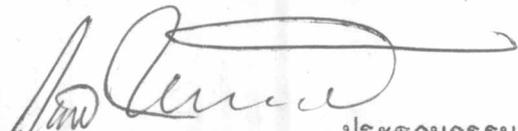
อาจารย์ที่ปรึกษา

ศศ. คร. สมบูรณ์ สุขสำราญ

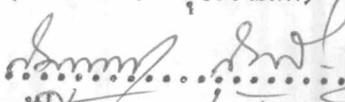
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการ สอววิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. กระมล ทองธรรมชาติ)

..... กรรมการ
(นายวิชาน สุวรรณทัต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สุขสำราญ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัญหาการควบคุมผู้อพยพและผลกระทบต่อประเทศไทย :
ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์รับผู้อพยพ จังหวัดหนองคาย

ชื่อนิติกร

นายสมปอง สว่างวิชัยกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผศ. ดร. สมบูรณ์ สุขสำราญ

ภาควิชา

ปกครอง

ปีการศึกษา

๒๕๒๔

บทคัดย่อ

ผลจากการเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของกลุ่มประเทศอินโดจีน ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ทำให้ประชาชนชาวอินโดจีนในเขมร เวียดนาม และลาว หวาดกลัวว่าชีวิตและทรัพย์สินของตนจะไม่ปลอดภัย ภายใต้ระบอบการปกครองสังคมนิยม จึงได้พากันอพยพออกนอกประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ได้เดินทางเข้ามาในประเทศไทย โดยเฉพาะผู้อพยพชาวลาวต่างได้มุ่งมายังจังหวัดชายแดนของไทยที่มีอาณาเขตติดต่อกับลาว

ถึงแม้ว่า รัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายและมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้อพยพเหล่านั้นหลั่งไหลเข้ามาในประเทศไทยแล้วก็ตาม ยังมีผู้อพยพที่เดินทางเข้ามาพักพิงอาศัยในประเทศไทยเป็นจำนวนหลายแสนคน จึงเป็นภาระหน้าที่ของรัฐบาลไทยที่จะต้องดูแลให้ความช่วยเหลือในระหว่างที่ผู้อพยพเหล่านั้นรอโอกาสเดินทางไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม

การที่มีผู้อพยพจำนวนมากอาศัยอยู่ในประเทศไทย ย่อมสร้างปัญหาในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยด้วย ดังนั้น นอกจากรัฐบาลไทยต้องรับภาระเลี้ยงดูให้ความช่วยเหลือแกผู้อพยพเหล่านั้นแล้ว รัฐบาลไทยยังต้องคอยสอดส่องดูแลควบคุมผู้อพยพเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติอีกด้วย ฉะนั้น การควบคุมผู้อพยพจึงเป็นความจำเป็นในการดำเนินการต่อผู้อพยพ ในที่นี้จึงได้ศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากผู้อพยพและปัญหาการควบคุมผู้อพยพเฉพาะที่ศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคาย

ถึงแม้เป็นที่ทราบกันดีว่า รัฐบาลไทยไม่ได้เป็นผู้ก่อปัญหาอันเกิดจากการหลบหนี
อพยพของชาวอินโดจีน แต่มีไม่มากนักที่เข้าใจว่า รัฐบาลไทยเองสามารถบรรเทาความ
รุนแรงของปัญหาที่เกิดจากผู้อพยพชาวลาวได้ในระดับหนึ่ง โดยดำเนินการในเรื่องนี้อย่าง
จริงจังและมีประสิทธิภาพ เพราะจากการศึกษาปัญหาในศูนย์รับผู้อพยพจังหวัดหนองคายก็
พอจะสรุปได้ว่า หากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเคร่งครัดแล้ว ก็สามารถจัด
ขอบครองและปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการควบคุมดูแลผู้อพยพเหล่านี้ได้ ดังนั้น รัฐบาล
ไทยต้องให้ความสนใจอย่างจริงจังในเรื่องการควบคุมดูแลผู้อพยพ เพราะทราบดีที่ยังมี
ผู้อพยพตกค้างอยู่ในประเทศไทย ปัญหาการควบคุมดูแลก็จะยังคงดำรงอยู่ อันเป็นสิ่งที่
ทำลายความสามารถของรัฐบาลต่อไป

Thesis Title   Problems of Controlling Displaced Persons
and Repurcussions on Thailand : A Study
of Nong Khai Displaced Person's Camp

Name   Mr. Sompong Sanguanvichaikul

Thesis Advisor   Assistant Professor   Somboon Suksamran, Ph.D.

Department   Government

Academic Year   1981

ABSTRACT

Political turmoils seem to be an inextricable chapter in the history of mankind. Southeast Asia has had its fair share of such dramatic events. It could be justly claimed that the year 1975 is the turning point in the modern history of Southeast Asia, since it witnessed the decisive communist takeover of the Indochinese states, as well as the beginning of the tragic tale of human sufferings highlighted by endless flights of Indochinese people from their homelands. Hundreds of thousands of these people have fled their countries for fear of or due to political and economic suppression, thus giving rise to two new vocabularies, namely, "boat people" and "land people". Ever since the start of this human exodus, Thailand has borne the brunt of looking after a very large number of displaced persons from Laos, Kampuchea, and Vietnam. In the case of Lao displaced persons, it could be predicted with

uncertainty that they would cross the border into Thai border provinces, since Thailand and Laos have long common border.

Having taken into account the distinctive features of the change of Lao governmental system in comparison to the developments in Vietnam and Kampuchea culminating in the communist takeover, this thesis will set out to elaborate the political, economic, and social changes in Laos which have driven so many people from their homeland. However, this thesis while acknowledging different causes of exodus from each of the three Indochinese states, realises that the Indochinese displaced persons irrespective of their places of origin, all share the same goal in life namely the search for better living and security which they believe to be non-existent in their respective countries.

The Thai Government, fully aware of burdensome implications resulting from the existence of Indochinese displaced persons in Thailand, has already set out guidelines and measures in restricting the number of such people. In this regard, it has been trying to check the flow of Indochinese people into Thailand, as well as sending them for resettlement in third countries. However, a great number of these people still remain in Thailand, inspite of the Government's efforts in resettlement in third countries and voluntary repatriation. Those who remain are confined to various refugee centres scattered all over Thailand. As this thesis puts a great emphasis on the important events in Laos

prior to the Communist takeover in 1975, it thus follows that it will also study in detail the plights of Lao displaced persons in refugee centres. And for the sake of clarity, Nong Khai Displaced Person's Camp is selected as a case study.

It is a well-known fact that the presence of Indochinese displaced persons has caused profound political, economic, and social problems, which may threaten national security and stability of Thailand. But it is rarely pointed out that although the Thai Government could hardly control the effects of the turn of events in the Indochinese states, it could nonetheless abate the seriousness of such effects by taking efficient measures regarding the remaining Indochinese displaced persons. This thesis, after its study of Nong Khai Displaced Person's Camp, has reached the conclusion that if Thai officials were to strictly perform their duties, many wrongs might be averted. It is essential that the Government must come to terms with the present problem of effectively supervising the displaced person's camps and centres. As long as there still are displaced persons in Thailand, this problem will remain a challenge to the Government's ability.

กิติกรรมประกาศ

ในการวิจัยค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากราชการประจำศูนย์วิจัยพหุวิทยาเขตหนองคาย ราชการสำนักงานจังหวัดหนองคาย และเพื่อน ๆ พี่ ๆ อื่นหลายท่าน โดยเฉพาะ คุณสุชาติ ราษฎร์คุชิต์ คุณประเสริฐ โยธีพิทักษ์ นายอำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย และอีกหลายท่านที่ไม่อาจเอยนามได้ทั้งหมด รวมทั้งผู้ที่ช่วยเหลือในการพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุก ๆ ท่าน โดยเฉพาะ คุณเสาวณีย์ พจนวิวัฒนาภิจ และคุณจิรพร ทองเต็ม จึงขอขอบคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

ผู้ศึกษาราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. กระทบล ทองธรรมชาติ ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมบูรณ์ สุขสำราญ ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และช่วยเหลือแนะนำในการเขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี

วิทยานิพนธ์จะไม่สำเร็จสมบูรณ์ได้ หากปราศจากท่านวิชาน สุวรรณทัต ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี อดีตผู้บังคับบัญชาของผู้ศึกษา ซึ่งท่านได้สละเวลาอันมีค่าให้แก่ผู้ศึกษาเสมอมา และคุณไต้อนแซ สุวรรณศรี บุคคลทั้งสองได้ดูแลเอาใจใส่ตลอดทั้งให้กำลังใจ กำลังความคิด กำลังกาย ให้แก่ผู้ศึกษาในการค้นคว้า วิจัย เป็นอย่างดียิ่ง ผู้ศึกษาซาบซึ้งในความดีของบุคคลทั้งสองและขออารขนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายอำนวยการให้บุคคลทั้งสองท่านจงมีแต่ความสุข ความเจริญรุ่งเรืองตลอดไป

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบเท้าคุณพ่อคุณแม่ที่ให้การเลี้ยงดูผู้ศึกษา ด้วยความรัก ความอบอุ่น สนับสนุนกำลังทรัพย์ กำลังใจ กำลังกาย ในการเล่าเรียนของผู้ศึกษาตลอดมา จนถึงขั้นนี้ ผลของความดีและประโยชน์ทั้งมวลอันพึงเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้คุณพ่อคุณแม่ด้วยความเคารพรัก ณ โอกาสนี้

สมปอง สงวนวิชัยกุล

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่ 1	.....	43
ตารางที่ 2	.....	61
ตารางที่ 3	.....	102

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	น
กิตติกรรมประกาศ.....	ผ
รายการตารางประกอบ.....	ญ
บทที่	

๑. บทนำ.....	๑
๒. สถานการณ์อื่น โคจีน.....	๑๓
๓. การอพยพจากลาว.....	๓๐
๔. นโยบายและการดำเนินการต่อผู้อพยพของไทย.....	๔๔
๕. มาตรการการปฏิบัติต่อผู้อพยพที่เดินทางเข้ามา ในประเทศไทย.....	๕๕
๖. การดำเนินการช่วยเหลือผู้อพยพของจังหวัดหนองคาย.....	๖๕
๗. การดำเนินการควบคุมผู้อพยพในจังหวัดหนองคายและปัญหา.....	๘๒
๘. ผลกระทบต่อประเทศไทยที่เกิดจากผู้อพยพ.....	๘๘
๙. บทสรุป.....	๑๑๘

บรรณานุกรม.....	๑๒๖
-----------------	-----

ภาคผนวก

ก.	๑๓๒
ข.	๑๓๓
ค.	๑๓๔

ประวัติ.....	๑๔๕
--------------	-----